

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Deres ref

Vår ref

Dato

17/1377-12

29. januar 2021

Kommuneplanens arealdel for Nittedal kommune - stadfesting etter markaloven

Vi viser til oversendelse fra Fylkesmannen i Oslo og Viken 14. november 2019 av kommuneplanens arealdel for Nittedal for stadfesting etter markaloven.

Klima- og miljødepartementet godkjenner Nittedal kommunes arealdel av kommuneplan innenfor markagrensen vedtatt av kommunestyret 26. august 2019 for de områdene som gjelder utvidelsen av Varingskollen Alpinsenter slik de er beskrevet i forslag 13. oktober 2020. Det er et vilkår at områdene blir detaljplanlagt. Departementets godkjenning innebærer ikke en forhåndsgodkjenning av eventuelle detaljplaner. Departementet kan ikke se behov for å vedta en hensynssone rundt Bjønndalen Bruk og denne delen av kommuneplanens arealdel godkjennes ikke.

Sakens bakgrunn

Nittedal kommune vedtok 26. august 2019 kommuneplanens arealdel. Fylkesmannen i Oslo og Viken oversendte 14. november 2019 planen til Klima- og miljødepartementet for godkjenning etter markaloven. Klima- og miljødepartementet ba i brev 6. februar 2020 til Nittedal kommune om ytterligere opplysninger i saken. Nittedal kommune svarte departementet i brev 20. februar 2020. 5. oktober 2020 ble det avholdt møte mellom Klima- og miljødepartementet, Nittedal kommune og Varingskollen Alpinsenter. 13. oktober 2020 fremla Nittedal kommune et forslag der ønsket arealutvidelse er vesentlig redusert i forhold til det opprinnelige forslaget som ble fremmet i kommuneplanrevisjonen. Fylkesmannen i Oslo og Viken uttalte seg til det reviderte forslaget 25. november 2020.

Fylkesmannens vurdering

Fylkesmannen i Oslo og Viken viser i sin oversendelse til departementet 14. november 2019 til at det er to områder i planen som ligger innenfor Marka: Varingskollen Alpinsenter og Bjønndalen Bruk. Fylkesmannen konkluderer slik:

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling

Saksbehandler
Torkel Ramberg
22 24 58 50

"Fylkesmannen fraråder foreslåtte utvidelse av Varingskollen med over 1000 dekar som til dels overlapper med områder som i 2013 ble tatt ut i Miljødepartementets stadfestelse av planen. Vi vektlegger at Varingskollen alpinanlegg ble utvidet i 2013. Vi kan ikke se at behovet for en ytterligere utvidelse av idrettsanlegget er gjort tilstrekkelig rede for. Det har ikke skjedd endringer i natur- og friluftsverdier i området som tilsier at situasjonen nå er annerledes enn i 2013. Fylkesmannen mener at en ytterligere utvidelse som foreslått vil ha negative konsekvenser for markalovens øvrige formål, og at foreslåtte utvidelse dermed ikke er i samsvar med markaloven.

Fylkesmannen mener at plassering av hensynssone for Bjørndalen bruk ikke er i tråd med markalovens bestemmelser og formål og fraråder derfor departementet å stadfeste den delen av hensynssonen som er innenfor markagrensen."

I sin vurdering av det reviderte forslaget til utvidelse av Varingskollen Alpinsenter, uttaler Fylkesmannen i Oslo og Viken 25. november 2020:

"Vi er positive til at en stor del av det foreslåtte området innenfor BIA 5 er fjernet og at det ikke lenger inneholder det statlige sikrede friluftsområdet vest for alpinanlegget. BIA 5 bestod i det opprinnelige planforslaget av ett område øst for eksisterende alpinanlegg på ca. 244 dekar og ett område vest for dagens anlegg på ca. 794 dekar. Disse er nå redusert betraktelig, og vi er ikke lenger kritiske til endringen på området øst for eksisterende alpinanlegget. Vi har derimot merknader til området vest for dagens anlegg i BIA 5. Vi mener at det foreslåtte arealet for en blå løype vest for dagens anlegg kan se ut til å grense umiddelbart opp langs det statlige sikrede friluftsområdet uten noen form for vegetasjonsbuffer, slik det er planlagt for mellom dagens alpinanlegg og en eventuell ny blå løype. Det er noe vanskelig å bedømme basert på oversendt kart hvor grensen til det statlig sikrede friluftsområdet går i forhold til revidert planområde. Vi mener dette er en uheldig utvikling og truer ved flerbruksprinsippet i Marka. I forarbeidene til markaloven står det at det «skal tas hensyn til at Marka brukes som friluft- og rekreasjonsområde og til å drive idrett av en rekke forskjellige grupper mennesker, og at det skal søkes å oppnå best mulige vilkår for sameksistens mellom disse gruppene.». Fylkesmannen er opptatt av at idrett som innpasses i marka innrettes slik at det ikke kommer i konflikt med de formål som markaloven skal ivareta, og at idrettsaktiviteter som innpasses i Marka sikres innenfor rammene av bærekraftig flerbruk mellom de ulike formålene. I proposisjonen (Ot. Prp. nr 23 (2008- 2009)) heter det at det er «viktig å unngå utbygging og inngrep som vil kunne innsnevre grensene for Marka og forringe Markas verdi som natur- og friluftsområde for befolkningen». Dette innebærer at loven skal ta hensyn til Markas mange forskjellige grupper brukere og aktører. Vi er derfor fremdeles kritiske til en utvidelse vest for dagens anlegg og mener det vil utfordre markalovens flerbruksprinsipp. Til slutt vil vi også gjøre oppmerksom på at det er registrert en sårbar soppart Flammekjuka i nærheten av området øst for dagens anlegg i BIA 5. Arten er ikke i umiddelbar nærhet av planområdet, men vi ber om at det tas hensyn til denne i det videre planleggingsarbeidet."

Klima- og miljødepartementets vurdering

Etter markaloven § 6 skal kommunens endelige vedtak om kommuneplan som vedrører marka stadfestes av departementet før planen får rettsvirkninger etter plan- og bygningsloven. Departementet kan gjøre de endringer i planen som anses nødvendig for at planen skal være i samsvar med lovens formål. Klima- og miljødepartementet skal derfor ta

stilling til om Nittedal kommunes vedtak om kommuneplan skal stadfestes for de områdene som ligger innenfor marka, Bjønndalen Bruk og utvidelse av Varingskollen Alpinsenter.

Markalovens hovedformål er å tilrettelegge for friluftsliv, naturopplevelse og idrett i Marka. Loven skal sikre Markas grenser og bevare et variert landskap og natur- og kulturmiljø med kulturminner. Det skal samtidig tas hensyn til bærekraftig bruk til andre formål. Innenfor markalovens geografiske virkeområde gjelder et generelt byggeforbud, jf. markaloven § 5. I utgangspunktet rammer dette forbudet også utvidelser av eksisterende næringsvirksomhet og annen virksomhet.

Det generelle byggeforbudet danner utgangspunkt for alt planarbeid i Marka, jf. Ot.prp. nr. 23 (2008-2009) side 40. I markaloven § 7 er det gjort unntak fra byggeforbudet for nærmere bestemte tiltak som det uten hensyn til byggeforbudet kan planlegges for (tiltak i landbruket, stier og løyper, idrettsanlegg som kan innpasses innenfor lovens formål samt infrastrukturtiltak).

Ifølge naturmangfoldloven § 8 skal offentlige beslutninger som berører naturmangfold så langt det er mulig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet. Vurderingen og vektleggingen skal framgå av vedtaket. Klima- og miljødepartementet mener at det foreligger et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag i saken, og på bakgrunn av hvor lite naturmangfold som blir berørt i saken foretas ikke en nærmere vurdering av de øvrige miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven.

Om Varingskollen Alpinsenter:

Departementet er av den oppfatning at alpinanlegg er av de tiltak som markaloven åpner for i § 7. Departementet anser også at det er en fordel at behovet for slike anlegg dekkes gjennom utvidelse av eksisterende anlegg fremfor etablering av nye anlegg. Med de justeringer Nittedal kommune nå har gjort, jfr. oversendelse av revidert forslag 13. november 2020, mener departementet utvidelsen av Varingskollen Alpinsenter kan godkjennes i forhold til markaloven. Departementet viser videre til kommunens redegjørelse i brevet 13. november 2020 om behovet for utvidelsen, og behovet for å gi et bedre tilbud til flere nivåer kjørere. Departementet mener på denne bakgrunn at planen bør godkjennes.

Departementet vil imidlertid også peke på Fylkesmannen i Oslo og Viken sin uttalelse 25. november 2020 vedrørende det sikrede friluftsområdet og registrert sårbar soppart. Departementet ber om at truede arter og viktige friluftslivsverdier hensyntas i den videre planleggingen.

Om Bjønndalen Bruk

Det fremgår av fylkesmannens oversendelse til departementet at "*Planen legger opp til en hensynssone H_190_1 Båndlagt sone mineralressurser Bjønndalen. Omlag 430 dekar av hensynssonen faller innenfor markagrensen. Hensikten med hensynssonen er å forhindre nedbygging av råstoff av nasjonal verdi.*" Departementet ser behovet for å hindre nedbygging av råstoffer av nasjonal verdi, men kan ikke se at det er behov for å sikre dette gjennom en hensynssone i kommuneplanen. Området ligger innenfor Marka der markaloven

sikrer at alle tiltak som faller inn under loven, herunder nedbygging, skal godkjennes av departementet. Departementet anser derfor behovet for å sikre områdene rundt Bjonndalen Bruk er tilstrekkelig ivare tatt gjennom markaloven, og at det ikke er behov for å vedta en hensynssone i kommuneplanen.

Konklusjon

Klima- og miljødepartementet godkjenner Nittedal kommunes areadel av kommuneplan innenfor markagrensen vedtatt av kommunestyret 26. august 2019 for de områdene som gjelder utvidelsen av Varingskollen Alpenser slik de er beskrevet i forslag 13. oktober 2020. Det er et vilkår at områdene blir detaljplanlagt. Departementets godkjenning innebærer ikke en forhåndsgodkjenning av eventuelle detaljplaner. Departementet kan ikke se behov for å vedta en hensynssone rundt Bjonndalen Bruk og denne delen av kommuneplanens areadel godkjennes ikke.

Med hilsen

Øivind Dannevig (e.f.)
avdelingsdirektør

Torkel Ramberg
spesialrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi Statsforvalteren i Oslo og Viken